

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Negyedévre 3 P. félre 6 P. egész évre 12 P. — HIRDETÉSI ÁRAK: Milliméter soronként 1 hasáb szélességben 20 fillér. A legkisebb hirdetés ára 3 P. Haláleset jelentés, köszönetnyilvánítás és Nyilvántartás legkisebb ára 20 P.

Főszerkesztő:

V. LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR

Szerkesztő:

H. SZÁSZ ERNŐ

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy Miklós ut 18 szám / Távfeljelölés: 71. Kéziratokat nem őrizzük meg és nem adunk vissza.

XXXVIII. évfolyam. / 38. szám.

ÁRA 24 fillér.

1944. szeptember 15. — Péntek.

Kishitű az,

aki harctéri visszavonulás vagy átmeneti súlyos helyzet láttán az ország és a nemzet jövőjét félti és veszve lát mindent. Kishitű az, aki a határainkon álló ellenség ereje miatt sötétben látja a magyarság sorsát és elfeledkezik arról, hogy a jövőnk ezáltal is saját helytállásunkon múlik. Helytállásunkon, amely ha szilárd lesz, virágzó és erős Magyarországot terem, olyan Magyarországot, amelyre szükség van az emberiségnek és amelynek fenntartása a legszebb magyar hivatás.

Sokszor ostromolták már hullámok, sokszor fenyegették elnyeléssel, Szent István király országát elpusztítani azonban sohasem tudták. Mert megőrizte a magyar helytállás és megőrizte a sors az emberiség számára, amelynek szüksége van rá. Nem véletlen az, hogy olyan sok megpróbáltatással teli a sorsunk és nem véletlen, hogy a legnagyobb megpróbáltatás után is virágzó magyar életbe szökött a nemzeti élniakarás. Nem üres szólam az, hogy hivatást szabott ránk a sors, amit vallanunk kell, amit teljesítenünk kell és aminek teljesítésére fennmaradásunk örök.

Mindannyian szeretünk politizálni. Serpenyőre rakjuk az eseményeket, együtt hullámozunk a kedélyünk napipolitikával, tőle várjuk sorsunk jobbrafordulását, vagy a bukást. Pedig nemzetek sorsát sohasem napi események döntik el, nyilatkoznak meg azok bármilyen nagy történésekben, hanem mindig a nagy történelmi összefüggések és szükségességek adják a jövőt. Éppen ezért emlékedjünk a napi politika eseményei fölé a ránk váró nagy küzdelem előtt és vessünk egy pillantást történelmi hivatásunkra, hogy erőt merítsünk belőle a küzdelemhez.

Isten rendelése ékelte ide a Kárpátok koszorújától övezett, nagyszerű földrajzi egységet alkotó területre a keleti alapjait magyarságot. Ezt a szlávtól, germántól, latintól idegen véru népet, hogy pusztán jelenlétével élő falként válassza el a három hatalmas faj, mint olaj a gépkatrészekben csökkentse a surlódási lehetőségeket és segítsen megtartani az európai egyensúlyt.

Eket vert a sors e három hatalmas fajta közé a magyarságot, amely megakadályozza egyiket abban, hogy kelet felé, a másikat, hogy nyugat és dél felé, a harmadikat, hogy észak felé terjeszkedjen és ezzel vetélytársainak létét ingassa meg. A Duna völgyében ezt a hivatást be kell egy népnek tölteni — az összes többi fajta érdekében. És ez a nép csak a magyarság lehet, éppen európai árvasága miatt, éppen a miatt, hogy nem tartozik a környező nagy népcsaládok közül egyikhez sem. Ma ennek áll utjában, holnap annak, de mindig utjában áll a tulerősnek és segíti a fajok közötti egyensúly kialakulását.

Ezért hozzanak bármit az elkövetkező napok, évek, évtizedek és évszázadok, a magyarság fennmaradása

Részletes tájékoztató a muraszombati járás zsidó üzleteinek átadásáról

A zsidók lezárt üzleteiben lévő áru és anyagkészleteknek, valamint berendezési és felszerelési tárgyainak értékesítésére kijelölt bizottság felhívása

A zsidók anyagi és vagyoni kérdéseinek megoldására kinevezett Kormánybiztos 1500/1944. sz. rendelete alapján értesíti a Bizottság az érdekelteket, hogy a muraszombati járás területén lezárt üzletek anyagkészlete és felszerelési továbbá berendezési tárgyai a következő sorrendben adandók át az igénylőknek:

szeptember 15-én Kohn Lipót, Presz Kálmán,
" 16-án Kr. Hirschl és Fiai,
" 18-án Hahn Izidor,
" 19-én Trautman Sándor,
" 20-án Hahn Samu,
" 21-én Heimer Testvérek,
" 22-23. Kohn Samu,
" 25-26-27. Frim László,
" 28-án Kohn Samu, Király József,
" Polák Rezsőné,
" 29-én Trautmann Bernát, Hirschl Anna üzletei.

A járás községeiben lezárt zsidó üzletek értékesítése

október hó 2-án kezdődik a pontos időpontot a bizottság a jövő számban fogja közölni.

Felhívja a bizottság az igénylőket és az érdeklődőket, hogy amennyiben valami felvilágosításra szükségük van az átvétellel kapcsolatban, — úgy 1. évi szeptember hó 15-én délután a kir. adóhivatal helyiségében 17-19 óra közötti időben mindennemű felvilágosítást megkaphatnak.

Az üzleti árukészlet, felszerelési és berendezési tárgyak értékesítése kapcsán felhívja a bizottság az érdekelteket figyelmét, hogy ha az értékesítésre kerülő bármelyik üzletben nemzsidó személynek tulajdonát képező ingóság van, ezen tény az ingóság pontos megjelölése mellett szeptember hó 15-én reggel 8 órakor a kir. adóhivatalban jelentse be.

Ugyancsak felhívja a bizottság az érdekelteket üzletek volt

nemzsidó alkalmazottait,

hogy elmaradt járandóságuk ügyének rendezése céljából a muraszombati m. kir. adóhivatalban szeptember hó 15-én reggel 8 órakor jelentkezzenek.

Az egyes üzletek anyagkészlete, felszerelési tárgyai, csak a szabályszerű időben igénylést beadott személyek között kerülnek eladásra, későbbi igénylő csak abban az esetben jön számításba, ha a szabályszerű határidőn belül igénylés más részéről nem adott be.

Az egyes üzletek árukészletének átadása tárgyában hozott döntés, a községi előjárásnál, a kir. adóhivatal hirdető tábláján lesz közzé

szeptember hó 15-én déli 12 órakor!

Az itt fel nem sorolt textilüzletek árukészlete, részben vállalati vezetővel helyben kiárulósítatik, részben pedig az iparügyi miniszter ur által kijelölt hadiüzemeknek lesz átadva.

Nem érkezett hivatalos értesítés arról, hogy menekültek jönnének Muraszombatba

Muraszombatban régen tartja magát a hír, hogy Kárpátaljai, vagy erdélyi menekültek érkeznek rövidesen Muraszombaiba. Egyesek 7000 kárpátaljai, mások 400 erdélyi menekült érkezéséről tudtak.

Az elterjedt hírekkel kapcsolatban érdeklődtünk hivatalos helyen, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy nem érkezett semmiféle értesítés menekültek érkezéséről. Ez természetesen nem

jelent azt, hogy menekültek nem is jöhetnek — akár hamarosan is — Muraszombatba, mert Muraszombat már régóta Erdély felvevő körzetéhez tartozik, amennyiben tehát Erdély egyes részeinek kiürítését határoznák el, Muraszombatba is helyeznének el menekülteket. — Ez az intézkedés sem érne váratlanul a község előjáróságát, amely már minden szükséges intézkedést megtett erre az esetre is.

Honvédeink a határokon túlra vetették vissza a támadó románokat

A honvéd vezérkar főnökének 30. számú hadijelentése közli:

A mezőhegyes—kolozsvári határszakaszon mentén több román előretörést a határon túlra visszavertünk. A kolozsvártól délre Tordán át előretört csapataink a megvert román erők üldözése közben elérték a Maros vonalát. A Székelyföld peremén tulerejű orosz és román kötelékekkel vívott harcok változatlan heves-séggel folynak. A keleti és északkeleti Kárpátok előterében több ellenséges felderítő vállalkozást vertünk vissza. A szeptember 2-től 9-ig terjedő időben nagyobb ellenséges légierők terrordámadásokat intéztek Budapest és több tiszamenti és tiszántúli város ellen. 17 ellenséges gépet lelőttünk.

Illetékes katonai helyről a honvéd vezérkar főnökének jelentéséhez még a következő kiegészítéseket fűzik:

Románia pénteken hadi állapotban lévőknek nyilvánította magát Magyarországgal szemben.

biztos, mert az egész történelmi távlatokban, józanul gondolkodó emberiség tudja, hogy szüksége van rá és segíteni fogja fennmaradásáért folytatott harcában, bárkivel áll is szemben. (Sz.)

változatlan heveséssel tartanak és számolni lehet azzal, hogy az ellenséges nyomás itt még fokozódik. A német csapatokkal együtt harcoló székely nemzetőr és határvadász csapataink hősiességének köszönhető, hogy a román-orosz erők ezen a területen még csak néhány magyar községet tudtak elfoglalni. Az elmúlt napokban a gyergyói medencében hirtelen előretörő orosz csapatok már Gyergyószentmiklóst is fenyegették, azonban csapataink azóta ezeket is a határra szorították vissza. Dornavatrától északra az egész magyar határ mentén a magyar és német csapatok mindenütt a Kárpátok előterében állnak, tehát határainkon kívül harcolnak.

ELLENŐRZIK

A POSTAFORGALMAT

A Budapesti Közlöny keddi száma közli a kormány rendeletét a belügyi posta-, táviró-, és távfeljelölőforgalom ellenőrzéséről, valamint korlátozásáról.

HONVÉDELMI MUNKÁRA
IGÉNYBEVESZIK AZ 1926-OS
KOROSZTÁLYT

Budapestről jelentik: A honvédelmi miniszter elrendelte a 8. és 9. hadtest területének kivételével az egész ország területén az 1926. évben született ifjaknak igénybevitelét honvédelmi munkára. A közelebbi tudnivalókat felfelrakások közlik.

NEM JELENIK MEG TÖBBÉ A
MAGYAR ÉLET PÁRTÉRTESÍTŐJE

Budapestről jelentik: A pártok feloszlásával kapcsolatban megszűnik a Magyar Élet Pártértesítője. Legutolsó számában a Pártértesítő megállapítja, hogy a magyar társadalom megnyugvással fogadta a kormányintézkedést, amelyre súlyos katonai és honvédelmi okok késztették. Visszapillantást vet a cikk a párt munkásságára s hangsúlyozza, hogy a lap tábora számára új feladatot jelöl ki a magyar sors. Harcot a külső és belső ellenség ellen. Mindenki ellenségünk, aki életünkre tör és mindenki ellen szembeállunk aki veszélyezteteli nemzeti függetlenségünket, magyarságunkat, kereszténységünket és magyar céljainkat. Ma a nemzeti összefogást az élet-halálharc parancsa követeli. Nemuljon el minden részvétel és minden testvérzetlen hang, tekintünk vezetőinkre, forduljunk bizalommal a jelenlegi kormány felé, de elsősorban bizzunk Magyarországot Kormányzóiban, kövessük őt, mert ő jövendőnk szimbóluma.

A megszüntetett pártértesítőt a Muravidéken is jól ismerték, mert több száz példányban járt ide a MEP vezetőinek.

MEGVALÓSULT A MEZŐGAZDASÁGI TEXTILAKCIÓ

Budapestről jelentik: A mezőgazdasági termelés zavartalanítása érdekében a kormány megvalósította a mezőgazdasági textilakciót, amelynek keretében a gazdaság, valamint a mezőgazdasági munkások és családtagjaik részére utalvány ellenében hatóság által kiadott textilárak kerülnek kiosztásra. Az erre vonatkozó rendelet szerint a gazdák a pontbeszolgáltatási kötelezettség teljesítésének megfelelően kapnak utalványokat. Azok, akik teljes beszolgáltatási kötelezettségüknek mindhárom csoportban eleget tettek, bármilyen kicsi is volt ez a kötelezettség, három darab 50—50 pengő névértékű textilárú vásárlására jogosító igazolványt kapnak. Azok a gazdák, akiknek a beszolgáltatása a kétezer buzaegységet meghaladta, az első kétezer egység után három, egyenkint 50—50 pengő névértékű, minden további ezer buzaegység után további egy darab utalványt kapnak. Gondoskodás történt arról is, hogy a mezőgazdasági munkást vagy családtagját ne érje hátrány amiatt, ha a munkaadót nem teljesítette volna beszolgáltatási kötelezettségét az előírt mértékben. Ez esetben az utalványokat a munkások részére kiadják.

Munkalappal látják el a 16-60 éves férfiakat és a 16-50 éves nőket

A kormány a Budapesti Közlöny pénteki számában rendeletet adott ki a munkaerőnyilvántartás és a munkabejelentési kötelezettség tárgyában. A rendelet értelmében minden 14-60 éves férfi és minden 16-50 éves nő, tekintet nélkül foglalkozására, munkabejelentési kötelezettség alatt áll. A külföldiek ez a munkabejelentési kötelezettség nem terheli.

A munkabejelentési kötelezettség alatt álló személyek kötelesek munkalapot kiállítani és azt a hatóság által — nyilvántartásbavétel mellett — láttamoztatni. A munkalap a bejelentésre kötelezett személyazonosságának meg-

állapításához és munkatejesítményének ellenőrzéséhez szükséges adatokat tartalmazza.

A hatóság által láttamoztott munkalapot mindenki köteles állandóan magánál hordani és a hatósági ellenőrzés céljából hivatalos felszólításra bármikor felmutatni. A munkaadók az általuk foglalkoztatott munkalappal a munkaviszonyra vonatkozó adatokat igazolják és kötelesek a munkaviszony megszűnését a hatóságnak bejelenteni.

A munkalap kiállításához szükséges űrlapot mindenki köteles maga megvásárolni.

Honvédeink üzennek

Borhidára üzen Bertalanics Béla honvéd, tábori postaszáma M-198. Sokszor csókolja szüleit és rokonait. Barátait és ismerőseit, valamint a borhidai lányokat üdvözlö. Kéri hogy sokat írjanak.

Tótkeresztúrra üzen Kücsán Péter tizedes, tábori postaszáma F-603. Üdvözlö szüleit, hugát és a vend lányokat. Egészséges, jól érzi magát. Üdvözlötét küldi a Muraszombat és Vidéke olvasóinak.

Filócra üzen Mericsnyák István honvéd, tábori postaszáma F-204. Üdvözlö szüleit és hozzátartozóit. Külön üdvözlötét küldi a Tűzoltó Egyesületnek. Jól van, sok levelet vár.

A Z-629 tábori postaszámról üzennek Marics Géza honvéd, Muracsermely, Szmodis István honvéd, Lendvakirálya, Kozicz Viktor honvéd, Petőia, Kianecz Ernő honvéd, Oskola Géza honvéd és Koczet István honvéd, Nagytótlak. Egészségesek, jól vannak. Üdvözlök otthoni hozzátartozóikat.

A D-868 tábori postaszámról üzennek Cipóth Jenő honvéd, Mezővár, Novák József honvéd, Mezővár, Laczó Dezső honvéd, Órihodos. Egészségesek és jó a dolguk. Üdvözlök mindenkit.

Kerkalóre üzen Korpics Kálmán honvéd, tábori postaszáma K-536. Sok csókot küld feleségének, gyermekének és édesanyjának. Minden barátját és ismerőseit üdvözlö és kéri, hogy ne feledkezzenek meg róla.

A P-375 tábori postaszámról ad életjelt magáról hosszú idő után több muravidéki honvéd. Levelüket szeptember 4-én küldték el címünkre. — Horváth Sándor Sal, üdvözlö hozzátartozóit és azt a salí leányt, aki sokat gondol rá. — Opecz Lipót Battyánfalva üdvözlö feleségét és összes hozzátartozóit. — Csarni József Rátkalak minden jót kíván az otthoniaknak. — Gostan Vilmos Búdfalva sok szórakozást kíván egy bűdfalvai lánynak. — Kocsis József Rátkalak családját üdvözlö. — Potocsnyek Mihály és Opecz József Battyánfalva üdvözlök azokat a battyánfalvai lányokat, akiknek udvarolnak. — Cziller Lajos Partosfalva üdvözlö a feleségét és az otthoniakat. — Kücsán Lajos Tótkeresztúr a legjobbakat kívánja családjának. — Gostony Miklós Búdfalva üdvözlö szüleit és családját. — Szlavicz Ágoston Belatinc üdvözlö szüleit. — Kozicz Viktor és Zsiskó Sándor Petőia üdvözlö az otthoniakat. — Levelük elején együttesen üzenik a felsorolt honvédek, hogy valamennyien egészségesek, szívesen harcolnak messze távolban a hazáért és örülnek, hogy hosszú idő után sikerült eljünniük magukról. Valamennyien együttesen üdvözlök valamennyi hozzátartozójukat, barátjukat és ismerőseiket és a fiatal lányokat.

SZEMÉLYGAZDÁLKODÁSI KORMÁNYBIZTOST NEVEZTEK KI

A hivatalos lap keddi száma kormányrendelet közöl a személygazdálkodás országos kormánybiztosának kinevezéséről és annak feladatairól. A kormánybiztos feladata a háborús személygazdálkodás irányítása és ellenőrzése. Gondoskodás történik arról, hogy minél kevesebb személyt hagyjanak meg polgári foglalkozásában, valamint arról, hogy a háborús terhek viselésében mindenki egyenlő mértékben vegye ki a részét. Kormánybiztossá Nagyszöllősy Miklós vezérőrnagyot nevezték ki.

— **Elsikkasztotta a rábizott ruhaneműt — kéthónapi fogházat kapott.** Kollár Mária 21 éves vaslaki leányt falubeli ismerősei megbízták, hogy bizonyos ruhaneműket vigyen át a határon. Kollár Mária elvállalta a megbízást, azonban a ruhák egy részét eladta, a másik részét pedig elhasználta. Feljelentés folytán a szombat-helyi bíróság elé került az ügy, ahol a napokban Kollár Máriaát sikkasztás vétsége miatt jogerősen kéthónapi fogházra ítélték.

HIREK

— **Muraszombat iskoláiban megkezdődött a tanítás szeptember 9-én.** Ezt megelőzően, szeptember 8-án az iskolák évnnyitó ünnepélyeket tartottak. — A tanítás a gyakori légiriadók miatt meglehetősen nehéz, az iskolák azonban megtalálják, vagy keresik a módját annak, hogy a délelőtti riadó ne hátráltathassa az eredményes munkát. Legtöbb iskolában délután is tanítanak. — Nagy kérdés most a vidékről bejáró tanulók sorsa is. A vonatközlekedés lehetetlenné teszi a vonaton történő bejárást, így a távoli vidékekről beiratkozott tanulók képzése külön gondot okoz az iskoláknak. Egy kultuszminiszteri rendelet értelmében a vonaton bejárók oktatását úgy fogják megoldani, hogy időnként egy-egy tanár kiszáll a vidék nagyobb községeibe, ott összegyűjti a tanulókat és megfelelő irányú önképzésüket vezeti.

Pénzbeszedőket

keresünk vidéki előfizetőink tartozásainak összegyűjtésére. Kereseti lehetőség: napi 25-30 pengő. — Vendül tudók és kerékpártulajdonosok előnyben. — Muraszombat és Vidéke kiadóhivatala.

— **Három utcát burkolnak be Muraszombatban kátrányos bazalttörmelékkel.** A háború hatodik esztendejében szokatlan munka folyik Muraszombatban: utat burkolnak. A legfontosabb utcákat veszik sorra. A Széchenyi utca végén kezdődött a munka, jelenleg a Horthy Miklós ut közepén tart és a Lendva utca végén levő hidnál fejeződik be. Esetleg a Kossuth Lajos utcát is megjavítják, erre azonban nincs sok remény, tekintettel az anyagbeszerzés nehézségeire. — A burkoló anyag bazalttörmelék, amelynek kátrány a kötőanyaga. Szakértők szerint az így előállított burok tartós és ellent tud állni az időjárás viszontagságainak. A munka eddig mindenesetre eredményesnek mutatkozik, mert Muraszombat főutcáiról eltűnt a por és aszfalthoz hasonló kövezeten folyik a közlekedés. — Az utburkoló munkát örömmel szemléljük, mert az bizonyíték arra, hogy a háború hatodik esztendejében is van még gondja és módja arra az illetékes hatóságnak, hogy hazánk közlekedési hálózatát fejlessze.

— **Halálozás.** Özv. Luthár Károlyné, szül. Siftár Irma életének hatvanadik, özvegyiségének második évében hosszú szenvedés után szeptember 11-én meghalt. Nagy részvét mellett temették szeptember 13-án a szentbitori evangélikus temetőben. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **A muraközi Ferencfalva község mellett** a múlt héten 10 bombát dobtak az angolszások a rétre. Az ott dolgozó munkások közül a bombák által kivágott föld néhányat betemetett. Szerencsére idejében kiásták őket, így az ijedségen kívül nem esett bajuk.

— **Zala vármegye ipartestületei** műtalpcipők készítésére szolgáló anyagot kapnak, hogy a cipészek között kiasszák.

— **1926-os korosztály fiukat** mutattak be Muraszombatban a honvédelmi munkára történő igénybevételekor. Lapunk más helyen közöltük azt, hogy kormányrendelet jelent meg az 1926-os korosztály honvédelmi munkára történő igénybevételeiről. A rendelet szerint szeptember 13-án több fiu került „sorozásra”. Az érdekelt ifjak zöme diák, akik a honvédelmi munka alól mentesek. A megfelelően itelt ifjak behívására eddig nem történt intézkedés.

— **Nem zsidó származási igazolványt** rendszeresítenek. A nem zsidó polgároknak sok veszélyes és nehézséget okozott a múltban, hogy nem zsidó mivoltukat csak 10 okmány bemutatása után ismerhették az egyes hatóságok el. A nem zsidó származás igazolásának megkönnyítésére a kormány lehetővé tette, hogy megfelelő eljárás után a járásbírók nem zsidó származási igazolványt adjanak ki a kérelmezők részére, amelyet minden hatóságnak el kell fogadnia.

HIREK MINDENFELŐL

— **Szombathelyen** hetenként 4 napon tanítanak a középiskolákban.

— **Budapesten** szanycivankét új nyilvános óvóhely építését kezdték meg.

— **A Pest megyei Irsa községben** megio-totta feleségét Bartos János 70 esztendő sőt-lősgazda. Azzal védekezett a bíróság előtt, hogy felesége kérte a gyilkosságra, mert évek óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Bartost 10 esztendei börtönrre ítélték.

— **Debrecen kereskedői** által eszközölt forgalom értéke 83 millió pengőt tett ki a múlt esztendőben. Ezzel Debrecen a vidéki városok közül az első helyre ugrott a kereskedelmi forgalom ranglistáján.

— **Pécselt az üzletek** a megállapított zárórán túl 1 óra hosszat kötelesek nyitvatartani abban az esetben, ha a nap folyamán légiriadó zavarta meg az üzleti forgalmat. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert a sok légiriadó meghéitotta a város gazdasági életét.

— **Zalaegerszeg** egykor virágzó kisipara pusztulóban van. Az idén például 200 cipész-mester mellett már csak 40 segéd dolgozik, a tanoncszerződések pedig évről évre csökkennek.

— **Bácska legszaporabb fajtajának** a magyar bizonyult. Bács megye lakosságának 46 százaléka ma magyar, holott a török hódoltság a magyar lakosságot szinte teljesen kipusztították. A bácskai magyarság helyzetéről a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség adott ki érdekes tanulmányt.

— **Bulgária hadat üzent** Németországnak. A szovjet csapatok befejezték Bulgária megszállását.

— **Csehszlovákia** és Morvaországot a német birodalom sohasem adja fel — jelentette ki a protektorátus kormányzója. E két országról a birodalom nem mondhat le.

— **Az Amerikai Egyesült Államokban** Dewey republikánus elnök jelölt, Roosevelt ellentele az elnökválasztáson, második nagyszabású programbeszédében annak a nézetének adott kifejezést, hogy a tartós béke érdekében Németországot és Japánt totálisan le kell verni.

— **Németország** a történelem után is fenntartja a barátságot Finnországgal — írja a Deutsche Allgemeine Zeitung.

— **Belgiumban** sokszáz vezető férfit tartóztattak le. A németekkel való együttműködéssel vádolják őket.

— **Horvátországban** nem történt angol partraszállás, ellentétben a semleges rádiók által közölt hírekkel.

— **Romániában** bolsevista terror dühöng — jelenti a Magyarság alkalmi tudósítója. Bukarestben hater embert tartóztatott le a zsidó Rabainovitz véstörtényészeke. A szovjet politikai biztosok a falvak férlilakosságát össze-szedik és kényszermunkára viszik. A hegyek tele vannak menekülőkkel.

— **Svájc területén** sem biztonságos a vonatközlekedés. Nap-nap után megiesik, hogy amerikai vadászgepek kisebb bombákkal és gépfegyvertűekkel támadják a személyszállító szerelvényeket.

— **Horvátország** minden körülmények között kitar Németország oldalán — jelentette ki Ante Pavelics Allamfő.

— **Belgrád** lakónegyedét súlyos angolszász légitámadás érte a múlt héten.

— **Németországban** nagy tömegben gyártják a legkorszerűbb fegyvereket és az új német hadosztályokat már azokkal szerelik fel.

— **Észak-Finnországban** váratlan fagy köszöntött be. A még le nem aratott gabona elfagyott és emberi táplálkozásra alkalmatlanná vált.

— **Szerbiában** nagy beszédet mondott Veszelinovic földmívelésügyi miniszter. A miniszter hangoztatta, hogy örültsz lenne a mai súlyos helyzetben a testvérharcot folytatni, amelyben már ugysis 1 millió szerb pusztult el.

S.P.O.R.T

Nem jelent meg a Kühne vasárnapra Muraszombathba kisorolt bajnoki mérkőzésen

Vasárnap délután került volna lebonyolításra a Kühne—Mura körzetbajnoki mérkőzés. A mérkőzés elmaradt, mert a Kühne vasárnap táviratozott, hogy utazási nehézségek miatt nem tudott elutazni (?) Muraszombathba. Az elmaradt mérkőzés helyett alapos edzést tartottak a Mura játékosai. A Kühne—Mura mérkőzés 2 pontját minden valószínűség szerint a Mura javára fogja irni.

Kikapott a Mura II. Körmenten

A Mura II. csapatának vasárnap Körmenten volt bajnoki mérkőzése. A mérkőzésre meglehetősen gyenge összeállításban utazott el a csapat, aminek eredményeként 6:1 arányú vereséget szenvedett.

A Mura hátralévő bajnoki mérkőzése az őszi idényben

A Körzeti Bajnokság és a kerületi Hadi Bajnokság 1944-45. őszi mérkőzéseinek beosztása:

1944. szeptember 17. Mura—SFAC. Haladás II.—Mura II.

1944. szeptember 24. SzFC—Mura. Mura II.—Sárvár.

1944. október 1. Mura—II. KER. Győr, Szentgotthárd—Mura II.

1944. október 8. GYAC, Győr—Mura.

1944. október 15. Mura II.—Börgyár.

1944. október 22. Mura—MOVE ZSE, Mura II.—SzFC II.

1944. október 29. Pápai SC—Mura, Mura II.—Köszeg.

1944. november 5. Mura—Komáromi AC, 1944. november 12. SVSE—Mura.

1944. november 19. Mura—Haladás.

1944. november 26. ETO—Mura.

KÖZGAZDASÁG

Honvédelmi célra igénybevett lovak térítési díja. A honvédelmi miniszter a honvédség részére ideiglenesen igénybevett lovak, öszvérek és fogatos járművek részére a következő napi térítési díjat állapította meg: Patkolt ló vagy máhás állat 3.25, patkolatlan ló vagy máhás állat 1.80, javítás nélküli használható egy lóra való szerszám vagy nyereg —.55, javításra szoruló egy lóra való szerszám vagy nyereg —.22, javítás nélkül használható fogatos jármű —.90, javításra szoruló fogatos jármű —.40 P. Ezek az összegek egy napra vonatkoznak és 1944. június elsejéi hatállyal érvényesek. Patkoltnak kell tekinteni azt a lovat, vagy máhás állatot, amelynek legalább a két első lábán patkó van. Nyolcheti igénybevélet után a patkolatlan állatot is patkoltnak kell venni. A térítési díjat havonként fizetik ki az előjáróság útján.

A borsó-, árpa-, köles-, hajdina- és cirok-mag hántolási és őrlési, valamint a bab és lencse őrlési termékeinek legmagasabb ára. A hivatalos lap augusztus 10-én közölte a közellátásügyi miniszter 705.500. számú rendeletét, amely a borsó-, árpa-, köles-, hajdina- és cirok-mag hántolási és őrlési, valamint a bab és lencse őrlési termékeinek legmagasabb hántolási és őrlési, továbbá nagykereskedői és fogasztói árát állapítja meg. A legmagasabb hántolási és őrlési árak a hántolásnál és őrlésnél nyert melléktermékek legmagasabb hántolási és őrlési árak eladási árát a rendelet I. számú melléklete, a hántolásnál és őrlésnél nyert melléktermékek legmagasabb hántolási és őrlési árak eladási árát pedig a rendelet II. sz. melléklete tünteti fel. Valamennyi ár 100 kg-ként szákkal együtt kell érteni. Zsák nélkül eladva a megszabott árból métermázsánként 1.20 P-t, az ömlesztve szállított melléktermékeknel pedig métermázsánként 1.— pengőt le kell számítani. A rendelet II. számú mellékletében felsorolt hántolási és őrlési melléktermékek legmagasabb malmi eladási árai közül megemlítjük, hogy métermázsánként a hántoló üzem vagy malom a borsótakarmánylisztnek 27.—, az árpatakar-mánylisztnek 30.— és a kölestakarmánylisztnek 27.— pengő a legmagasabb ára. A borsó-korpa, árpakorpa 24.—, a hajdina-korpa 20.—, a cirok-korpa 18.—, a lencsekorpa 24.— és a babkorpa 20.— pengő métermázsánként. A borsó rostaalja 25.—, az árparostaalja 23.—, a kölesrostaalja 22.—, hajdina rostaalja 8.—, a cirokrostaalja 6.—, a babrostaalja 19.—, a lencserostaalja 23.— pengő métermázsánként. Végül megállapítja a rendelet azt is, hogy miképpen kell a malmi árból a nagykereskedői, ezekből pedig a kiskereskedői és a fogasztói tetőárakat kiszámítani.

— **Büntettet fedeztek fel a macskák.** Németországban a Frankstadt melletti Kunzendorfban különös módon derült ki egy büntett. Az egyik ház padlásán a macskák ujszülött holttestére bukkantak és azt kihurcolták az udvarra. A vizsgálat megállapította, hogy a gyermek anyja a majorban szolgáló 21 éves leány, aki ujszülöttjét ollóval ölte meg.

Po szledáj nasi sztári ocsákov...

Nas Kormányzó szo na Stevan královo pri príliki priszege nasi mládi oficerov v szvojem gucsi pokázali szledáje i pout nase borbe, po steri hodimo i moremo hoditi. Mi szmo nigdár nika tühinszkoga nej scseli meli i tüdi zdaj nescsemo meti, szamo nase jezerolejtne granice bránimo, szo djáli nas Kormányzó. Sztejmi recsámi szo nam pokázali tiszto pout, po sterij moremo idti, a obednim szo pa zapovedali nasim mládim oficeram: „Ne püsztíte delati med nami nikse szpáke, stera bi loucsila vougra od vougra!”

Nágli dogoudki, steri szo sze zgoudili od tiszti gámao, szo znouvics poszvedocsili, ka szo nas Kormányzó povedali právo isztino. Eti je csasz csinejnya. Zdjaj nega csasza za tou, ka bi sze párti med szebom nyevkali i ka bi sze Boug zná sz kaksimi politicsnimi problémami loutili. Zdjaj, gda bolszeviki, kak nepriáteli krscsansztva pri Kárpátszki prelazaj zijajo eszi z lacsnimi románami vréd, te vszakszi posteni vogrszki i krscsanszki pörger szamo eto edno pozna pred ocsámi: z bojom i delom rejsiti ete nas országo pa niti grüide nej püsztiti nikomi z nyega, ár je tou tezszo szpráviscse nasi verni i szkrbni ocsákov.

Zoszebno tüdi mí vend-szloveni moremo hoditi po szledáj nasi ocsákov, ki szo vszigdár te, gda je stoj ete nas jezerolejtne vogrszki országo vüpo zbantüvati, zse vszigdár tam bili sz püksov i ga z vogrszkimi bratami ramo kre rame bránili i ga tüdi obránili. Zató tüdi mí moremo bidti taksi, kakszi szo bili nasi ocsáki, ár szmo z nyúvoga meszá i z nyúve krvi. Z vogrszkimi bratami vréd szo sztáli oni te, gda szo nam bejszni tatári vuzsigali országo ali ga diviji ozmánii roupali, gda szo nász labanci mantrali ali osztrácke grlíli i v tri drzsali. Vnozino péld bi escse lejko přineszli naprej, stera nam dávajo zsiivo szvedousztvo od vogrszke dicsnoszti i héresnyoga iména, steroga szo szi szpravili pri obrambi etoga nasega lejvoga i bogatoga jezerolejt-noga Vogrszkoga országo. Bodimo i mí taksi i pokázsmo, ka szmo rejszan vrejdi i vrejli örocsniki nasi ocsákov!

Glád je velki mester, cilou pa zdaj v bojnszkom vrejmeni. Nikse bojnoszti pa ne mejmo, ár szo nam lade — hvála Bougi — pune zrnya. Vszakszi szmák v nasoj krajini má povouli krüja. Tiszti, ki szo nej pripouvali zadoszta i táksi je doszta, szo szi pa povouli zrnya zaszlüzsili po nasi bogati vogrszki ravnicaj i szo szi sztisztim grenáre, kleti i lade nalejci, v pár mejszeczáj zaszlüzsensem zrnyom, napunili. Vse tou je szamo eti mogoucse, eti, med határami nasega bogatoga Vogrszkoga országo, steri zagvüsa vszaksemi delovnomi csloveki dober falat krüja.

Zató moremo vszi sztoupiti v obrambo nasega országo, ár szo nam vszi drügi országo tühinszki i mecsiaszti. Od tiszto gámao, kak szmo v bojno sztoupili, szmo vszi szoldáki. Vszai delajmo, aldüjmo i dávajmo brezi kritike, ár vse tou ide na oltár nase vogrszke domovine, stero szo nam obarvali i gorobdrzsali nasi ocsáki. Zató hodimo vszigdár po szledáj nasi ocsákov, ár je edino tá pout postena, resilna i nász obarvajoucsa.

Szrbszki národ de sze do szlednyega boro prouti bolszevikam, je právo szrbszki miniszterelnök Nedics generális.

Gda zacsne delati nouvo szkrívno orouzsje?

Na berlinszkoj novinárszkoj konferenciji je preminoucsó szrejdó szasztoupnik nemske obrambe szlüzsbeno vöoznana, ka szo szkrívno skér V. I. szpopunili i ka v krátkom v nüc pride tüdi nájnovejse i nájpoulnějse szkrívno orouzsje.

Tou naznanilo je napravilo po cejlom szvejtí velko szenzáció, pri nasi nepriátelaj, pa sze razmi, velko nervouznoszt. Ka kaksza de tá nouva skér, escse niscse ne vej, vendar pa angolszászke novine v szvojoj velkoj nervouznoszti miszlijo na vszefelé orouzsje. Po londonszkom naznanili bi bila nájsztranejsza skér táksa obrambna nápráva, z stera sze vözsaríjo „szmrtni tráki“ i bi tej tráki v lüfti vnicsili nepriátelszke eropláne. Pa nemci szo sze nejposzkrbéli szamo za paszívno obrambo, nego májo nouve fajte skér tüdi za napádanye — písejo angleske novine Daily Telegraph.

V Londoni tüdi tou znájo povedati, ka tá nouva skér escse v etom mejszeczeci sztoupi v delo i ka dá cejloj

szvejtovnoj bojni nouvi tekáj i nouvi obráz. Gvüšno je pa tou, ka bi angolszászski radi tou bojno zse pred oktoubrom dokoncsali, prlé, kak bi pa nemci csasz meli tou nouvo skér v boj vrcsti. Zató pa velka offenzíva, stero zdaj angolszászski tirajo, szamo preventívno vrejdnoszt má, t. j. ka angolszászski nikak nescsejo koustati tou nouvo skér, ár znájo, ka je v grob szprávi. Sztrasto je szkrbí tüdi, ka bi radi znali za gnejzdo i fabrike V. I. Zató szo pa z velkov sturmov sli naprej v Francíji i Belgíji, csi bi kaj zadrobisali, vendar pa vseze zaman: V. I. dale muvi i brní prejk Kanálisa, kak csi bi szi zgucsávao „Zoub za zoub, okou za okou“. Prav má angleski rádio, gda tak právi, ka sze v prísesztí dnévaj odloucsi sors bojne i ka pri odlocsívi nede racsúno presztor bojüvanya, nego vönajdlívostí technike. „Times“ novine od szeptembra 4-ga tüdi popárjeno písejo, ka csi nemci rejszan májo i delajo tiszto szkrívno skér, stero szo naznanili pred pár mejszeczami, te szmo zgübleni.

Od kédna do kédna

Na vszej frontaj májo nepriátelje velko prejdnoszt, ka pa nede dugo trpelo po nemszkom szlüzsbenom naznanili.

Vzhoudni front je po cejloj liníji zavrejti, edino na jüzsnoj perouti je velka lüknya grátala zavolo román-szkoga odávstvá i zavolo obrácsanya kapúta Bolgárije. Kejp na Balkáni je escse nej csiszti i nájhítrej nemci velki tao Balkána gordájo, ár je za nyé szamo velki bremen bio, gdé szo mogli doszta szvoje vojszke dojakapcsene drzsati passzívno. Za ednomalo sze vöodloucsi nouva frontna liníja zavolo predéranya szovjetszke vojszke kre szpoudnyega tekája Dune do Zselezni vrát. Té nágli dogoudki na Balkáni szo tak törke zavolo Dardanell, kak angolszászse zavolo balkánszke orientácie vu velko nervouznoszt szpravili.

Neodovejdni szovjetszki i román-szki napádi pri prelazaj Kárpátov jüzsnoja i vzhoudnoga Erdélya szo nas vezérkar nej szpravili z rávnótézsja. Nasi honvédi, med nyimi pa nájbole vrejli székelyi szo z nezgrúntanov batrivnosztjov odbili pri Mezöhegyesi, Marosvásárhelyi i od Brasója prouti Sepsiszentgyörgyi derécse románé, ki szo prlé kak zavézniki, zdaj pa kak nepriáteli v „moutnom“ scseli doszta zgrabiti. Nad románami sze pacs niscse ne csüdüje, ár szo v tekáji histourije nigdár nej bili nikomi sztálai zavézniki. Kastiga je pa doszegüje, ár nyim szovjeti zse lífrazo 1 pa pou milion sztancsarov v sztároszti 22—42 lejt na priszilno delo v szovjetíjo, odkec vecsnega povrnejnya.

Na záhodnom frontí angolszászki nenavádno hitro idejo naprej zató, ár je nemci níti gor ne drzsíjo. Nemci edino morszke prisztane ne dájo vö z rouk, ka pa tou znamenüje, da szo jáko zsilavi. Tak na példo Breszt mocsino zse pár kédnov sturma stiri amerikanszki divízi, pa je vszeedno ne dájo vö z rouk, csirávno szo je tüdi zse zlejpa nagovárjali i nyim vse mogoucse oblüblali. Ovak sze pa na Francuszkom goridrszijo 3 velke nemske csupore, vszaksa pod szvojoj komandov i pokesc sze té ne zdrüzsíjo, nemre bidti prouti ofenzíva. Szrditi boji tecséjo na liníji Verriers i Metz.

Na taljanszkom frontí sze zse csüti, ka je nanouvo organizirana republikanszka vojszka nemcam na

pomoucs prisla. Tú zse angolszászski nika doszta nemrejo napraviti, nájbole pa tou nej, ka bi szkouz Alp prisli prejk Pó nízsié.

Churchill je odisao v Quebeck, gde de z Rooseveltom konferirao. Z obema szo prisli tüdi zvünesnyi minisztri i szoldacszi specialiszti.

Na Balkáni vecs nede nikse králevscsine, po naznanili novin Observer. Táksi plán májo nájmre szovjeti. Mihály román-szki krao je nájmre zse flejno, ednáki sors pa csáka na II. Simeona i ove kralé.

Lengyel-szko buntanye vu Varsavi je vodo eden Koromovszkij zváni huszárszki százados. Nyemi sze je zahváliiti, ka je véksi tao várasa porüsen i ka je telko lüdsztva fertik. Pri cejlom deli je pa nájbole csüdnou tou, ka szo szovjeti nej dovolili tisztim angolszászskim eroplánam na szovjetszko sztran leteti, steri szo lírali municio buntanam. Z toga sze vídi, ka szo tú bili májsztri szamo angolszászski i szo sze zavolo toga szovjeti zařdodcnoli.

MATEOSZ

teherautófuvarozás VOGLER ERNŐ, Mura-szombat. - Fuvarvállalás: Mateosz szállítma-nyozási iroda, Muraszombat, Lendva-u. 23. TELEFON 34.

Augusztusa mejszeca je nemska obramba dojpobrála 1868 angolszászski bombnikov, potoupili szo nyim pa 56 ménsi-véksi hajouvvov, 226.000 ton, med nyimi eden velki, euroláne noszéczi hajouv.

V Esztoníji na frontí szo nemci zgrabili ednoga szovjetszkoja szoldáka, ki je meo szamo 14 lejt.

Stirje nemszki lovszki euroláni szo v pár minutaj dojsztrejli 13 szovjetszki eurolánov.

24.000 falátov eroplánov szo zgübili angolszászski i szovjeti vszevküper v letosnyem leti po szlüzsbenom vojaskom naznanili. Od té kolicsine je angolszászszam 11.967, szovjetam pa blüzi 12.000 eroplánov vnicseno.

V Párisi vláda sztrasto zmeslinga i krv tecséjo po cejlom vársi. Kommunísti, anarhisti i De Gaullisti sze kolejo med szebom. V tom csaszí, ka szo nemci nogé djáli vö, je zse bujti 90.000 lüdi, 25.000 ji je pa dojadrszáni. Právíjo, ka tákszega kaosza lüdjé ne poumlíjo, kak je pa zdaj tam. Angolszászka okkupácijszka oblászti tüdi niksega redü nemre napraviti.

Krátke glászi

— Milionszki dár. Nagykovácsi Milenko velki baotos je za milion pengójoj vrejdnosztí dobrogá, sztároga textilnoga blága ponüdo gori ksenki nasemi znotrásnyemi minisztri, ka sze tou naj ksenki raztála med one szíromáke, steri szo zavolo nepriátelszki bombni napádov od vszega prisli.

— Diploma v bodoucse szamo tiszti diák dobi, ki de prlé kak prouzsztí delavec delao — je právo dr. Mester Miklós szekretár kultuszminisztra. Dr. Mester Miklós szekretár kultuszminisztra je augusztusa szlednyé dnéve szpogledno diacske delavszke tábore, pri sterij príliki je právo, ka je fizicsno delo diákam dobro szpadnolo i ka takse delavszke diacske tábore tüdi v prísesztí lejtaj szísztematicsnou posztávíjo gori. Zrendelüjemo — je právo — ka v bodoucse szamo tiszti diák dobi diploma v rouké, ki de prlé v szvojem pozványí delao kak prouzsztí delavec.

— Leventom do na államszke sztroske poprávlali zobé. Szkoncsali szo, ka do leventam, ki májo szlabe zobé, dájo na államszke sztroske popraviti, ár szo goriprisli, ka zse v sztároszti 40 lejt napádnejo csloveka reume, protíni i vszefelé drügi betegi, steri zvéksega tála zhájajo od szlabi zobouv.

— Autonomne pravice vármegyövov, várasov i vesznic szo zaednouk presztávlene po zrendelüvanyi miniszteríuma. Vsza oblászti je dána v rouke főispána, alispána i főszolgabírouva.

— Zsidove od 14 do 70 lejt sztáre, kak moske tak zsenzszke na honvédszko delo lejko priszilíjo po honvédszkom zákoní.

— Vszí, 1926-ga leta rojeni mladénci szo sze düzsni zglásziti na honvédszko delo. Vö szo vzéti szamo oni, kí zsvíéjo na teritoríumi 8. i 9. honvédszke divízijszke oblászti. Bole naténci je razgláseno na vönabíli plakátaj.

— Paki sze od szrejde mao pá lejko znouvics posilajo po postaj.

— „Trí bábe pengó dvajsztí...“ Preminoucsi mejszecz sze je ednomi szobocskomi decski csüdna neszreca zgoudila. Té decsko je pri Grádi ednomi szobocskomi lecitari vöpomágao. Po bucí szo sli vszi v edno kresmo na obed. Gda szo obed opravili, szo sze malo porazveszelili, natou je pa lecitar pouzvao szvoje lüdi, ka do sli domou. V kresmi je bíla muzsika i plesz. Sze razmi, ka tákszega hipa sze nikomi nedá idti domou, tak tüdi nasemi decski nej, kí sze jáko rad vrtí z mládimi deklinami na szrtéli. Decsko je tak tam oustao z ednim príjatelom do késznoga vecséra i sze razveszeljavao z deklinami. Pri tom pa sze je tüdi malo bole „nacuko“, kak je tou nyegova naváda. Ár sze je zse vecserilo, szo sze deklíne napoutile prouti doumi. Tüdi obá szta sla z deklinami. Med poutjov je pa decsko od veszeljá akrobácije delao na biciklini i kázo, kak sze zná on pelati. Gda szo sze pa pelati doj po bodonszkom brejgi, je decsko escse nej hejnáo z modrúvanyom i tú ga je doszégno nepriacsaküvana neszreca, stera nyemi zagvüšno dugo v szpomíni osztáne. Szpadno je z biciklinom. Pri tom szi je potro klücsnícó i sze szkoro po cejlom tejlí dolí-zoudro, od steroga je omedlo. Pajdás szí ga je na biciklin gordjao i ga je pelao domou k doktorí. Med poutjov v támlí je nepresztanoma gucsao. „Trí bábe pengó dvajsztí...“ Szíromacsek je v támlí zagvüšno miszlo, da je v stanti i bábe odáva. Gda je decsko kszebi prisao, szi je zagvüšno miszlo, da je nej dobro na biciklini akrobácije delati, tem menyé pa pred deklinami, ár zná sze zgodíti, da z lecitarszkimi bábami de meo poszeo. Decski, pazite na tou i prevecs ne modrújte na biciklinaj, ár tüdi deklíne nemajo ráde tou i vam privoucsíjo nej szamo trí bábe za pengó dvajsztí, nego escse vecs!

